

Brussel, 2.3.2023
COM(2023) 104 final

Aanbeveling voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen over een protocol tussen de Europese Unie en de Republiek Kazachstan inzake de bescherming van geografische aanduidingen voor landbouwproducten en levensmiddelen, wijnen en gedistilleerde dranken en tot wijziging van de versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Kazachstan

TOELICHTING

De Commissie stelt voor te onderhandelen over een overeenkomst tot wijziging van de versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Kazachstan (“VPSO”)¹ wat betreft de bescherming van geografische aanduidingen (GA’s) voor landbouwproducten en levensmiddelen, wijnen en gedistilleerde dranken. De wijzigingen zouden de vorm aannemen van een aan de VPSO toegevoegd protocol.

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

De bevordering en bescherming van geografische aanduidingen van de Europese Unie (EU) op internationaal niveau is een essentieel onderdeel van het handelsbeleid van de EU.

De EU, haar lidstaten en de Republiek Kazachstan hebben de VPSO ondertekend, die op 1 maart 2020 in werking is getreden. In het kader van deze VPSO, en met name titel III, hoofdstuk 7, afdeling 2, hebben de partijen overeenstemming bereikt over regels met betrekking tot de bescherming van GA’s die in de systemen van beide partijen worden vastgelegd. Het vaststellen van dergelijke regels was erop gericht een hoog niveau van bescherming van GA’s uit de EU en Kazachstan te waarborgen, wanneer de partijen een aanvraag indienen voor een rechtstreekse registratie van GA’s in Kazachstan of in de EU. Overeenkomstig artikel 83 van de VPSO verbinden de partijen zich ertoe uiterlijk zeven jaar na de datum waarop titel III van de VPSO van toepassing wordt, onderhandelingen aan te vangen met het oog op het sluiten van een overeenkomst inzake de bescherming van geografische aanduidingen op hun respectieve grondgebied. Titel III van de VPSO is in werking getreden op 1 mei 2016, toen de VPSO voorlopig werd toegepast. De partijen zijn er derhalve toe verbonden uiterlijk op 1 mei 2023 onderhandelingen aan te vangen over de bescherming van geografische aanduidingen.

Deze verbintenis is in overeenstemming met de belangrijkste beleidsdoelstellingen van de EU ter bescherming van geografische aanduidingen op het gebied van de internationale handel in landbouwproducten. Een overeenkomst over de bescherming van geografische aanduidingen, in de vorm van een protocol bij de bestaande VPSO, zou het kwaliteitsbeleid van de Europese Unie versterken, misleidende praktijken bestrijden en onrechtmatig gebruik van geografische aanduidingen voorkomen. Bovendien zou ze bijdragen aan het vergroten van de toegevoegde waarde van de uitvoer van landbouwproducten uit de EU, en zo het concurrentievermogen van de economie van de EU versterken.

• Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein

De sluiting van de overeenkomst over GA’s met Kazachstan past in de algemene strategie ter bevordering van het EU-beleid inzake GA’s. De EU is exclusief bevoegd voor het beschermen van GA’s van landbouwproducten op EU-niveau. Het initiatief beoogt een hoog niveau van directe bescherming te bieden aan de lijst van GA’s van de EU in Kazachstan en van Kazachse GA’s in de EU; het zal producenten van producten met een geografische aanduiding ook een concurrentievoordeel geven.

¹ Versterkte Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Kazachstan, anderzijds (PB L 29 van 4.2.2016, blz. 3).

Daarom acht de Commissie het passend de Raad aan te bevelen een besluit vast te stellen waarbij machtiging wordt verleend tot het openen van onderhandelingen over een bilaterale overeenkomst tussen de EU en Kazachstan inzake de bescherming van GA's voor landbouwproducten en levensmiddelen, wijn en gedistilleerde dranken. Dit besluit moet vergezeld gaan van de onderhandelingsrichtsnoeren in de bijlage bij deze aanbeveling. De uiteindelijke overeenkomst met Kazachstan zal de vorm aannemen van een protocol bij de bestaande VPSO.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

De onderhandelingen over een bilaterale overeenkomst inzake GA's met Kazachstan zijn in overeenstemming met het externe optreden van de EU en met name met de doelstellingen van de Unie met betrekking tot de EU-strategie ter bevordering van het GA-beleid. Alle onlangs gesloten bilaterale overeenkomsten bevatten bepalingen over de bevordering en bescherming van GA's.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

De aanbeveling is gebaseerd op artikel 218, leden 3 en 4, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Overeenkomstig artikel 218, lid 10, VWEU wordt het Europees Parlement in iedere fase van de procedure geïnformeerd.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Overeenkomstig artikel 5, lid 3, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) is het subsidiariteitsbeginsel niet van toepassing op gebieden die onder de exclusieve bevoegdheid van de Unie vallen.

- **Evenredigheid**

De aanbeveling van de Commissie is in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel.

- **Keuze van het instrument**

De enige wijze waarop de in artikel 83 van de VSPO genoemde doelstelling kan worden bereikt, is door middel van een internationale overeenkomst. De procedure voor het onderhandelen over, ondertekenen en sluiten van internationale overeenkomsten is vastgelegd in artikel 218 VWEU.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Evaluatie van bestaande wetgeving en controle van de resultaatgerichtheid ervan**

Niet van toepassing.

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Niet van toepassing.

- **Bijeenbrengen en benutten van expertise**

Niet van toepassing.

- **Effectbeoordeling**

Voor dit initiatief is geen effectbeoordeling uitgevoerd, aangezien er geen alternatieve beleidsopties zijn. De partijen hebben zich er in het kader van de VPSO toe verbonden binnen een bepaalde termijn onderhandelingen aan te vangen met het oog op het beschermen van GA's door een bilaterale overeenkomst. Voorts herhaalden de belanghebbenden en de agrovoedingssector, die via de desbetreffende adviesgroep van DG AGRI werden geraadpleegd, groot belang te stellen in de bescherming van GA's door middel van bilaterale overeenkomsten. Deze belangstelling wordt gedeeld langs Kazachse zijde.

- **Resultaatgerichtheid en vereenvoudiging**

Niet van toepassing.

- **Grondrechten**

Niet van toepassing.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

De overeenkomst heeft geen rechtstreekse gevolgen voor de EU-begroting.

5. OVERIGE ELEMENTEN

- **Uitvoeringsplanning en regelingen betreffende controle, evaluatie en rapportage**

De onderhandelingen zullen naar verwachting uiterlijk in mei 2023 aanvangen.

- **Toelichtende stukken (bij richtlijnen)**

Niet van toepassing.

- **Artikelsgewijze toelichting**

De Commissie beveelt aan dat:

- de Raad een besluit aanneemt waarbij de Commissie wordt gemachtigd onderhandelingen te openen en te voeren met het oog op de wijziging van de bestaande VPSO met het oog op de toevoeging van een protocol inzake de bescherming van GA's voor landbouwproducten en levensmiddelen, wijn en gedistilleerde dranken;
- de Commissie wordt aangewezen als onderhandelaar van de EU;
- de Raad een speciaal comité aanwijst om de Commissie in deze onderhandelingen bij te staan, in dit geval het in artikel 207 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie bedoelde comité;
- de Raad de bij deze aanbeveling gevoegde onderhandelingsrichtsnoeren goedkeurt.

Aanbeveling voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen over een protocol tussen de Europese Unie en de Republiek Kazachstan inzake de bescherming van geografische aanduidingen voor landbouwproducten en levensmiddelen, wijnen en gedistilleerde dranken en tot wijziging van de versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Kazachstan

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 218, leden 3 en 4,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europese Unie, haar lidstaten en de Republiek Kazachstan hebben de versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst (“VPSO”)¹ ondertekend, die op 1 maart 2020 in werking is getreden.
- (2) Titel III (Handel en zakelijke activiteiten) van de VPSO, die de bepalingen inzake geografische aanduidingen bevat, wordt sinds 1 mei 2016 voorlopig toegepast.
- (3) Artikel 83 van de VPSO verplicht de partijen ertoe uiterlijk zeven dagen na de datum van toepassing van titel III van de VPSO onderhandelingen aan te vangen met het oog op het sluiten van een overeenkomst inzake de bescherming van geografische aanduidingen op hun respectieve grondgebied,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De Commissie wordt gemachtigd om, namens de Unie, te onderhandelen met de Republiek Kazachstan over wijzigingen van de versterkte partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Kazachstan (VPSO) in de vorm van een protocol inzake de bescherming van geografische aanduidingen (GA's) voor landbouwproducten en levensmiddelen, wijnen en gedistilleerde dranken.

Artikel 2

De onderhandelingsrichtsnoeren zijn opgenomen in de bijlage.

Artikel 3

De onderhandelingen worden gevoerd in overleg met het Comité handelspolitiek.

¹ Versterkte Partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Kazachstan, anderzijds (PB L 29 van 4.2.2016, blz. 3).

Artikel 4

Dit besluit is gericht tot de Commissie.

Gedaan te Brussel,

*Voor de Raad
De voorzitter*